

શ્રી વિષ્ણુસહસ્રનામસ્તોત્ર.

કીમત ૦-૦-૯

શ્રી વિષ્ણુસહસ્ર

(મૂળ-ગુજરાતી)

પ્રકાશક,

ડાહ્યાભાઈ મોતીભાઈ પટેલ.

લખાવાડ, નડિયાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૫૦૦.

કિંમત રૂ. ૦-૦-૯

શ્રીમંગળાચરણ.

વિઘ્નેશ્વરાય વરદાય સુરપ્રિયાય લંબોદરાય સકલાય જગદ્ધિતાય
નાગાનનાય શ્રુતિયજ્ઞવિભૂષિતાય ગૌરીસુતાય ગણનાથ નમો નમસ્તે. ૧

શુદ્ધાં બ્રહ્મવિચારસારપરમામાદ્યાં જગદ્વ્યાપિનીં,
વીણાપુસ્તકધારિણીમભયદાં જાડયાન્ધકારાપહામ્;
હસ્તે સ્ફાટિકમાલિકાંવિદધતીં પદ્માસને સંસ્થિતામ્,
વન્દે તાં પરમેશ્વરીં ભગવતીં બુદ્ધિપ્રદાં શારદામ્. ૨

વંશીવિભૂષિતકરાન્ નવનીરદાભાત્
પીતામ્બરાદરુણબિંબફલાધરોષ્ઠાત્,
પૂર્ણેન્દુસુંદરમુખાદરવિન્દનેત્રાત્
કૃષ્ણાત્ પરં કિમપિ તત્ત્વમહં ન જાને. ૩

શ્રીગોવિંદપદારવિંદમકરન્દાસ્વાદશુદ્ધાશયાઃ
સંસારામ્બુધિમુત્તરન્તિ સહસા પશ્યન્તિ પૂર્ણં મહઃ,
વેદાન્તૈરવધારયન્તિ પરમં શ્રેયસ્ત્યજન્તિ ભ્રમં
દ્વૈતં સ્વપ્નસમં વિદન્તિ વિમલાં વિન્દન્તિ ચાનન્દતામ્. ૪
ધ્યાનાભ્યાસવશીકૃતેન મનસા તન્નિર્ગુણં નિષ્ક્રિયં
જ્યોતિઃ કિંચન યોગિનો યદિ પરં પશ્યન્તિ પશ્યન્તુ તે,
અસ્માકં તુ તદેવ લોચનચમત્કારાય ભૂયાચ્ચિરં
કાલિન્દીપુલિનોદરે કિમપિ યન્નીલં મહો ધાવતિ. ૫
ચિદાનન્દાકારં જલદરુચિસારં શ્રુતિગિરાં
વ્રજસ્ત્રીણાં હારં ભવજલધિપારં કૃતધિયામ્
વિહન્તું ભૂભારં વિદધદવતારં મુહુરહો
મહો વારંવારં ભજત કુશલારમ્ભકૃતિનઃ ૬
શાન્તાકારં ભુજગશયનં પદ્મનાભં સુરેશં,
વિશ્વાધારં ગગનસદૃશં મેઘવર્ણં શુભાંગમ્ ;

લક્ષ્મીકાન્તં કમલનયનં યોગિભિર્ધ્યાનગમ્યં,
વન્દે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકૈકનાથમ્. ૭

મોક્ષાર્થિભિઃ સેવ્યપદારવિંદં જિતેન્દ્રિયં શ્રેષ્ઠગુણાલયં ચ,
વિવેકવૈરાગ્યશમાદિયુક્તં વંદે સદા શ્રીગુરુસંતરામમ્. ૮

નમોઽસ્ત્વનંતાય સહસ્રમૂર્તયે, સહસ્રપાદાક્ષિશિરોરુબાહવે;
સહસ્રનામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે, સહસ્રકોટીયુગધારિણે નમઃ ૯

નમઃ કમલનાભાય નમસ્તે જલશાયિને,
નમસ્તે કેશવાનંત વાસુદેવ નમોઽસ્તુ તે. ૧૦

આકાશાત્પતિતં તોયં યથા ગચ્છતિ સાગરમ્
સર્વદેવ-નમસ્કારઃ કેશવં પ્રતિ ગચ્છતિ. ૧૧

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય

શ્રી વિષ્ણુસહસ્રનામ.

શ્રીગણેશાય નમઃ શ્રીગોપાલકૃષ્ણાય નમઃ

યસ્ય સ્મરણમાત્રેણ જન્મસંસારબંધનાત્
વિમુચ્યતે નમસ્તસ્મૈ વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે. ૧

નમઃ સમસ્તભૂતાનામાદિભૂતાય ભૂભૃતે,
અનેકરૂપરૂપાય વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે. ૨

શ્રુત્વા ધર્માનશેષેણ પાવનાનિ ચ સર્વશઃ,
યુધિષ્ઠિરઃ શાંતનવં પુનરેવાભ્યભાષત. ૩

કિમેકં દૈવતં લોકે કિં વાપ્યેકં પરાયણમ્?
સ્તુવંત: કં કમર્ચન્ત: પ્રાપ્નુયુર્માનવા: શુભમ્? ૪

કો ધર્મ: સર્વધર્માણાં ભવત: પરમો મત: ?
કિં જપન્ મુચ્યતે જન્તુર્જન્મસંસારબંધનાત્? ૫

જગત્પ્રભું દેવદેવમનંતં પુરુષોત્તમમ્,
સ્તુવન્નામસહસ્રેણ પુરુષ: સતતોત્થિત:, ૬

તમેવ ચાર્ચયન્નિત્યં ભક્ત્યા પુરુષમવ્યયમ્,
ધ્યાયન્ સ્તુવન્નમસ્યંશ્ચ યજમાનસ્તમેવ ચ. ૭

અનાદિનિધનં વિષ્ણું સર્વલોકમહેશ્વરમ્,
લોકાધ્યક્ષં સ્તુવન્નિત્યં સર્વદુઃખાતિગો ભવેત્. ૮

બ્રહ્મણ્યં સર્વધર્મજ્ઞં લોકાનાં કીર્તિવર્ધનમ્,
લોકનાથં મહદ્ભૂતં સર્વભૂતભવોદ્ભવમ્. ૯

એષ મે સર્વધર્માણાં ધર્મોઽધિકતમો મતઃ,
યદ્ભક્ત્યા પુંડરીકાક્ષં સ્તવૈરર્ચેન્નરઃ સદા. ૧૦

પરમં યો મહત્તેજઃ પરમં યો મહત્તપઃ,
પરમં યો મહદ્બ્રહ્મ પરમં યઃ પરાયણમ્. ૧૧

પવિત્રાણાં પવિત્રં યો મંગલાનાં ચ મંગલમ્,
દૈવતં દેવતાનાં ચ ભૂતાનાં યોऽવ્યયઃ પિતા. ૧૨

યતઃ સર્વાણિ ભૂતાનિ ભવંત્યાદિયુગાગમે,
યસ્મિંશ્ચ પ્રલયં યાંતિ પુનરેવ યુગક્ષયે. ૧૩

તસ્ય લોકપ્રધાનસ્ય જગન્નાથસ્ય ભૂપતે,
વિષ્ણોર્નામસહસ્રં મે શૃણુ પાપભયાપહમ્. ૧૪

યાનિ નામાનિ ગૌણાનિ વિખ્યાતાનિ મહાત્મનઃ
ઋષિભિઃ પરિગીતાનિ તાનિ વક્ષ્યામિ ભૂતયે. ૧૫

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ૐકારસ્વરૂપ વાસુદેવ ભગવાનને નમસ્કાર

શ્રી વિષ્ણુ ભગવાનનાં હજાર નામ.

ૐ વિશ્વં વિષ્ણુર્વષટ્કારો ભૂતભવ્યભવત્પ્રભુ:
ભૂતકૃદ્ભૂતભૃદ્ભાવો ભૂતાત્મા ભૂતભાવન: ૧
પૂતાત્મા પરમાત્મા ચ મુક્તાનાં પરમા ગતિ:
અવ્યય: પુરૂષ: સાક્ષી ક્ષેત્રજ્ઞોऽક્ષર એવ ચ ૨
યોગો યોગવિદાં નેતા પ્રધાનપુરુષેશ્વર:
નારસિંહવપુ: શ્રીમાન્ કેશવ: પુરુષોત્તમ: ૩

સર્વ: શર્વ: શિવ: સ્થાણુર્ભૂતાદિર્નિધિરવ્યય:,
સંભવો ભાવનો ભર્તા પ્રભવ: પ્રભુરીશ્વર:. ૪
સ્વયંભૂ: શંભુરાદિત્ય: પુષ્કરાક્ષો મહાસ્વન:,
અનાદિનિધનો ધાતા વિધાતા ધાતુરુત્તમ: ૫
અપ્રમેયો હૃષીકેશ: પદ્મનાભોઽમરપ્રભુ:,
વિશ્વકર્મા મનુસ્ત્વષ્ટા સ્થવિષ્ઠ: સ્થવિરો ધ્રુવ:. ૬
અગ્રાહ્ય: શાશ્વત: કૃષ્ણો લોહિતાક્ષ: પ્રતર્દન:,
પ્રભૂતસ્ત્રિકકુબ્ધામ પવિત્રં મંગલં પરમ્. ૭
ઈશાન: પ્રાણદ: પ્રાણો જ્યેષ્ઠ: શ્રેષ્ઠ: પ્રજાપતિ:,
હિરણ્યગર્ભો ભૂગર્ભો માધવો મધુસૂદન: ૮

ઈશ્વરો વિક્રમી ધન્વી મેધાવી વિક્રમ: ક્રમ:,
અનુત્તમો દુરાધર્ષ: કૃતજ્ઞ: કૃતિરાત્મવાન્. ૯
સુરેશ: શરણં શર્મ વિશ્વરેતા: પ્રજાભવ:,
અહ: સંવત્સરો વ્યાલ: પ્રત્યય: સર્વદર્શન: ૧૦
અજ: સર્વેશ્વર: સિદ્ધ: સિદ્ધિ: સર્વાદિરચ્યુત:,
વૃષાકપિરમેયાત્મા સર્વયોગવિનિ:સૃત: ૧૧
વસુર્વસુમના: સત્ય: સમાત્માસંમિત: સમ:,
અમોઘ: પુંડરીકાક્ષો વૃષકર્મા વૃષાકૃતિ: ૧૨
રુદ્રો બહુશિરા બભ્રુર્વિશ્વયોનિ: શુચિશ્રવા:,
અમૃત: શાશ્વતસ્થાણુર્વરારોહો મહાતપા: ૧૩

સર્વગ: સર્વવિદ્ભાનુર્વિષ્વક્સેનો જનાર્દન:,
વેદો વેદવિદવ્યંગો વેદાંગો વેદવિત્ કવિ:. ૧૪
લોકાધ્યક્ષ: સુરાધ્યક્ષો ધર્માધ્યક્ષ: કૃતાકૃત:,
ચતુરાત્મા ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્દંષ્ટ્રશ્ચતુર્ભુજ:. ૧૫
ભ્રાજિષ્ણુર્ભોજનં ભોક્તા સહિષ્ણુર્જગદાદિજ:.
અનઘો વિજયો જેતા વિશ્વયોનિ: પુનર્વસુ:. ૧૬
ઉપેંદ્રો વામન: પાંશુરમોઘ: શુચિરૂર્જિત:,
અતીંદ્ર: સંગ્રહ: સર્ગો ધૃતાત્મા નિયમો યમ:. ૧૭
વેદ્યો વૈદ્ય: સદાયોગી વીરહા માધવો મધુ:,
અતીંદ્રિયો મહામાયો મહોત્સાહો મહાબલ:. ૧૮

મહાબુદ્ધિર્મહાવીર્યો મહાશક્તિર્મહાદ્યુતિઃ,
અનિર્દેશ્યવપુઃ શ્રીમાનમેયાત્મા મહાદ્રિધૃક્. ૧૯
મહેષ્વાસો મહીભર્તા શ્રીનિવાસઃ સતાંગતિઃ,
અનિરુદ્ધઃ સુરાનંદો ગોવિંદો ગોવિદાંપતિઃ. ૨૦
મરીચિર્દમનો હંસઃ સુપર્ણો ભુજગોત્તમઃ,
હિરણ્યનાભઃ સુતપાઃ પદ્મનાભઃ પ્રજાપતિઃ. ૨૧
અમૃત્યઃ સર્વદક્‌સિંહઃ સંધાતા સંધિમાન્ સ્થિરઃ,
અજો દુર્મર્ષણઃ શાસ્તા વિશ્રુતાત્મા સુરારિહા. ૨૨
ગુરુર્ગુરુતમો ધામ સત્યઃ સત્યપરાક્રમઃ,
નિમિષોઽનિમિષઃ સ્રગ્વી વાચસ્પતિરુદારધીઃ. ૨૩

અગ્રણીર્ગ્રામણીઃ શ્રીમાન્ ન્યાયો નેતા સમીરણ:,
સહસ્રમૂર્ધા વિશ્વાત્મા સહસ્રાક્ષ: સહસ્રપાત્. ૨૪
આવર્તનો નિવૃત્તાત્મા સંવૃત: સંપ્રમર્દન:,
અહ: સંવર્તકો વહ્નિરનિલો ધરણીધર: ૨૫
સુપ્રસાદ: પ્રસન્નાત્મા વિશ્વધૃગ્વિશ્વભુગ્વિભુ:,
સત્કર્તા સત્કૃત: સાધુર્જહ્નુર્નારાયણો નર:. ૨૬
અસખ્યેયોઽપ્રમેયાત્મા વિશિષ્ટ: શિષ્ટકૃચ્છુચિ:,
સિદ્ધાર્થ: સિદ્ધસંકલ્પ: સિદ્ધિદ: સિદ્ધિસાધન:. ૨૭
વૃષાહી વૃષભો વિષ્ણુર્વૃષપર્વા વૃષોદર:,
વર્ધનો વર્ધમાનશ્ચ વિવિક્ત: શ્રુતિસાગર: ૨૮

સુભુજો દુર્ધરો વાગ્મી મહેંદ્રો વસુદો વસુઃ,
નૈકરૂપો બૃહદ્રૂપઃ શિપિવિષ્ટઃ પ્રકાશનઃ. ૨૯
ઓજસ્તેજોદ્યુતિધરઃ પ્રકાશાત્મા પ્રતાપનઃ,
ઋદ્ધઃ સ્પષ્ટાક્ષરો મંત્રશ્ચંદ્રાંશુર્ભાસ્કરદ્યુતિઃ ૩૦
અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુઃ શશબિંદુઃ સુરેશ્વરઃ
ઔષધં જગતઃ સેતુઃ સત્યધર્મપરાક્રમઃ ૩૧
ભૂતભવ્યભવન્નાથઃ પવનઃ પાવનોऽનલઃ
કામહા કામકૃત્ કાંતઃ કામઃ કામપ્રદઃ પ્રભુઃ ૩૨
યુગાદિકૃદ્યુગાવર્તો નૈકમાયો મહાશનઃ,
અદૃશ્યોऽવ્યક્તરૂપશ્ચ સહસ્રજિદનંતજિત્. ૩૩

ઈષ્ટો વિશિષ્ટ: શિષ્ટેષ્ટ: શિખંડી નહુષો વૃષ:,
ક્રોધહા ક્રોધ ત્કર્તા વિશ્વબાહુર્મહીધર: ૩૪
અચ્યુત: પ્રથિત: પ્રાણ: પ્રાણદો વાસવાનુજ:,
અપાંનિધિરધિષ્ઠાનમપ્રમત્ત: પ્રતિષ્ઠિત: ૩૫
સ્કંદ: સ્કંદધરો ધુર્યો વરદો વાયુવાહન:,
વાસુદેવો બૃહદ્‌ભાનુરાદિદેવ: પુરંદર: ૩૬
અશોકસ્તારણસ્તાર: શૂર: શૌરિર્જનેશ્વર:,
અનુકૂલ: શતાવર્ત: પદ્મી પદ્મનિભેક્ષણ:. ૩૭
પદ્મનાભોઽરવિંદાક્ષ: પદ્મગર્ભ: શરીરભૃત્,
મહર્દ્ધિર્ઋદ્ધો વૃદ્ધાત્મા મહાક્ષો ગરુડધ્વજ:. ૩૮

અતુલ: શરભો ભીમ: સમયજ્ઞો હવિર્હરિ:,
સર્વલક્ષણલક્ષણ્યો લક્ષ્મીવાન્ સમિતિંજય:. ૩૯
વિક્ષરો રોહિતો માર્ગો હેતુર્દામોદર: સહ:,
મહીધરો મહાભાગો વેગવાનમિતાશન:. ૪૦
ઉદ્ભવ: ક્ષોભણો દેવ: શ્રીગર્ભ: પરમેશ્વર:,
કરણં કારણં કર્તા વિકર્તા ગહનો ગુહ:. ૪૧
વ્યવસાયો વ્યવસ્થાન: સંસ્થાન: સ્થાનદો ધ્રુવ:,
પરર્દ્ધિ: પરમસ્પષ્ટસ્તુષ્ટ: પુષ્ટ: શુભેક્ષણ:. ૪૨
રામો વિરામો વિરજો માર્ગો નેયો નયોઽનય:,
વીર: શક્તિમતાં શ્રેષ્ઠો ધર્મો ધર્મવિદુત્તમ:. ૪૩

વૈકુંઠ: પુરુષ: પ્રાણ: પ્રાણદ: પ્રણવ: પૃથુ:,
હિરણ્યગર્ભ: શત્રુઘ્નો વ્યાપ્તો વાયુરધોક્ષજ:. ૪૪
ઋતુ: સુદર્શન: કાલઃ પરમેષ્ઠી પરિગ્રહ:,
ઉગ્ર: સંવત્સરો દક્ષો વિશ્રામો વિશ્વદક્ષિણ:. ૪૫
વિસ્તાર: સ્થાવરસ્થાણુ: પ્રમાણં બીજમવ્યયમ્,
અર્થોઽનર્થો મહાકોશો મહાભોગો મહાધન:. ૪૬
અનિર્વિણ્ણ: સ્થવિષ્ઠોઽભૂર્ધર્મયૂપો મહામખ:,
નક્ષત્રનેમિર્નક્ષત્રી ક્ષમ: ક્ષામ: સમીહન:. ૪૭
યજ્ઞ ઈજ્યો મહેજ્યશ્ચ ક્રતુ: સત્રં સતાં ગતિ:,
સર્વદર્શી વિમુક્તાત્મા સર્વજ્ઞો જ્ઞાનમુત્તમમ્. ૪૮

સુવ્રતઃ સુમુખઃ સૂક્ષ્મઃ સુઘોષઃ સુખદઃ સુહૃત્ ,
મનોહરો જિતક્રોધો વીરબાહુર્વિદારણઃ. ૪૯
સ્વાપનઃ સ્વવશો વ્યાપી નૈકાત્મા નૈકકર્મકૃત્ ,
વત્સરો વત્સલો વત્સી રત્નગર્ભો ધનેશ્વરઃ, ૫૦
ધર્મગુબ્ધર્મકૃદ્ધર્મી સદસત્ક્ષરમક્ષરમ્ ,
અવિજ્ઞાતા સહસ્રાંશુર્વિધાતા કૃતલક્ષણઃ. ૫૧
ગભસ્તિનેમિઃ સત્ત્વસ્થઃ સિંહો ભૂતમહેશ્વરઃ,
આદિદેવો મહાદેવો દેવેશો દેવભૃદ્ગુરુઃ. ૫૨
ઉત્તરો ગોપતિર્ગોપ્તા જ્ઞાનગમ્યઃ પુરાતનઃ,
શરીરભૂતભૃદ્ભોક્તા કપીંદ્રો ભૂરિદક્ષિણઃ. ૫૩

સોમપોઽમૃતપઃ સોમઃ પુરુજિત્પુરુસત્તમઃ,
વિનયો જયઃ સત્યસંધો દાશાર્હઃ સાત્વતાંપતિઃ. ૫૪
જીવો વિનયિતા સાક્ષી મુકુંદોઽમિતવિક્રમઃ,
અંભોનિધિરનંતાત્મા મહોદધિશયોઽન્તકઃ. ૫૫
અજો મહાર્હઃ સ્વાભાવ્યો જિતામિત્રઃ પ્રમોદનઃ,
આનંદો નંદનો નંદઃ સત્યધર્મા ત્રિવિક્રમઃ. ૫૬
મહર્ષિઃ કપિલાચાર્યઃ કૃતજ્ઞો મેદિનીપતિઃ,
ત્રિપદસ્ત્રિદશાધ્યક્ષો મહાશૃંગઃ કૃતાંતકૃત્. ૫૭
મહાવરાહો ગોવિંદઃ સુષેણઃ કનકાંગદી,
ગુહ્યો ગભીરો ગહનો ગુપ્તશ્ચક્રગદાધરઃ. ૫૮

વેધાઃ સ્વાંગોઽજિતઃ કૃષ્ણો દૃઢઃ સંકર્ષણોઽચ્યુતઃ,
વરુણો વારુણો વૃક્ષઃ પુષ્કરાક્ષો મહામનાઃ. ૫૯
ભગવાન્ ભગહા નંદી વનમાલી હલાયુધઃ,
આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષ્ણુર્ગતિસત્તમઃ. ૬૦
સુધન્વા ખંડપરશુર્દારુણો દ્રવિણપ્રદઃ,
દિવસ્પૃક્ સર્વદૃગ્વ્યાસો વાચસ્પતિરયોનિજઃ. ૬૧
ત્રિસામા સામગઃ સામ નિર્વાણં ભેષજં ભિષક્,
સંન્યાસકૃચ્છમઃ શાંતો નિષ્ઠા શાંતિઃ પરાયણમ્. ૬૨
શુભાંગઃ શાંતિદઃ સ્રષ્ટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ,
ગોહિતો ગોપતિર્ગોપ્તા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ. ૬૩

અનિવર્તી નિવૃત્તાત્મા સંક્ષેપ્તા ક્ષેમકૃચ્છિવ:,
શ્રીવત્સવક્ષા: શ્રીવાસ: શ્રીપતિ: શ્રીમતાંવર:. ૬૪
શ્રીદ: શ્રીશ: શ્રીનિવાસ: શ્રીનિધિ: શ્રીવિભાવન:,
શ્રીધર: શ્રીકર: શ્રેય: શ્રીમાંલ્લોકત્રયાશ્રય:. ૬૫
સ્વક્ષ: સ્વંગ: શતાનંદો નંદિર્જ્યોતિર્ગણેશ્વર:,
વિજિતાત્માઽવિધેયાત્મા સત્કીર્તિશ્છિન્નસંશય:. ૬૬
ઉદીર્ણ: સર્વતશ્ચક્ષુરનીશ: શાશ્વતસ્થિર:,
ભૂશયો ભૂષણો ભૂતિર્વિશોક: શોકનાશન:. ૬૭
અર્ચિષ્માનર્ચિત: કુંભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધન:,
અનિરુદ્ધોઽપ્રતિરથ: પ્રદ્યુમ્નોઽમિતવિક્રમ:. ૬૮

કાલનેમિનિહા વીરઃ શૌરિઃ શૂરજનેશ્વરઃ,
ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ. ૬૯
કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાંતઃ કૃતાગમઃ,
અનિર્દેશ્યવપુર્વિષ્ણુર્વીરોઽનન્તો ધનંજયઃ. ૭૦
બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ્ બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ,
બ્રહ્મવિદ્ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ. ૭૧
મહાક્રમો મહાકર્મા મહાતેજા મહોરગઃ,
મહાક્રતુર્મહાયજ્વા મહાયજ્ઞો મહાહવિઃ. ૭૨
સ્તવ્યઃ સ્તવપ્રિયઃ સ્તોત્રં સ્તુતિઃ સ્તોતા રણપ્રિયઃ
પૂર્ણઃ પૂરયિતા પુણ્યઃ પુણ્યકીર્તિરનામયઃ. ૭૩

મનોજવસ્તીર્થકરો વસુરેતા વસુપ્રદ:,
વસુપ્રદો વાસુદેવો વસુર્વસુમનાહવિ:. ૭૪
સદ્‌ગતિઃ સત્કૃતિઃ સત્તા સદ્‌ભૂતિ: સત્પરાયણ:,
શૂરસેનો યદુશ્રેષ્ઠ: સન્નિવાસ: સુયામુન:. ૭૫
ભૂતાવાસો વાસુદેવ: સર્વાસુનલયોઽનલ:,
દર્પહા દર્પદો દૃપ્તો દુર્ધરોઽથાપરાજિત:. ૭૬
વિશ્વમૂર્તિર્મહામૂર્તિર્દીપ્તમૂર્તિરમૂર્તિમાન્,
અનેકમૂર્તિરવ્યકત: શતમૂર્તિ: શતાનનઃ. ૭૭
એકો નૈક: સવ: ક: કિં યત્તત્પદમનુત્તમમ્,
લોકબન્ધુર્લોકનાથો માધવો ભક્તવત્સલ: ૭૮

સુવર્ણવર્ણો હેમાંગો વરાંગશ્ચંદનાંગદી,
વીરહા વિષમઃ શૂન્યો ધૃતાશીરચલશ્ચલઃ. ૭૯
અમાની માનદો માન્યો લોકસ્વામી ત્રિલોકધૃક્,
સુમેધા મેધજો ધન્યઃ સત્યમેધા ધરાધરઃ. ૮૦
તેજોવૃષો દ્યુતિધરઃ સર્વશસ્ત્રભૃતાંવરઃ,
પ્રગ્રહો નિગ્રહો વ્યગ્રો નૈકશૃંગો ગદાગ્રજઃ. ૮૧
ચતુર્મૂર્તિશ્ચતુર્બાહુશ્ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્ગતિઃ,
ચતુરાત્મા ચતુર્ભાવશ્ચતુર્વેદવિદેકપાત્. ૮૨
સમાવર્તોઽનિવૃત્તાત્મા દુર્જયો દુરતિક્રમઃ,
દુર્લભો દુર્ગમો દુર્ગો દુરાવાસો દુરારિહા. ૮૩

શુભાંગો લોકસારંગ: સુતંતુસ્તંતુવર્ધન:,
ઇંદ્રકર્મા મહાકર્મા કૃતકર્મા કૃતાગમ:. ૮૪
ઉદ્‌ભવ: સુંદર: સુંદો રત્નનાભ: સુલોચન:,
અર્કો વાજસન: શૃંગી જયંત: સર્વવિજજયી. ૮૫
સુવર્ણબિંદુરક્ષોભ્ય: સર્વવાગીશ્વરેશ્વર:,
મહાહ્રદો મહાગર્તો મહાભૂતો મહાનિધિ:. ૮૬
કુમુદ: કુંદર: કુંદ: પર્જન્ય: પાવનોઽનિલ:,
અમૃતાંશોઽમૃતવપુ: સર્વજ્ઞ: સર્વતોમુખ:. ૮૭
સુલભ: સુવ્રત: સિદ્ધ: શત્રુજિચ્છત્રુતાપન:,
ન્યગ્રોધોદુંબરોઽશ્વત્થશ્ચાણૂરાંધ્રનિષૂદન:. ૮૮

સહસ્રાર્ચિ: સપ્તજિહ્વ: સપ્તૈધા: સપ્તવાહન:,
અમૂર્તિરનઘોઽચિંત્યો ભયકૃદ્ ભયનાશન: ૮૯
અણુર્બૃહત્કૃશ: સ્થૂલો ગુણભૃન્નિર્ગુણો મહાન્,
અધૃત: સ્વધૃત: સ્વાસ્ય: પ્રાગ્વંશો વંશવર્ધન:. ૯૦
ભારભૃત્ કથિતો યોગી યોગીશ: સર્વકામદ:,
આશ્રમ: શ્રમણ: ક્ષામ: સુપર્ણો વાયુવાહન: ૯૧
ધનુર્ધરો ધનુર્વેદો દંડો દમયિતા દમ:
અપરાજિત: સર્વસહો નિયંતા નિયમો યમ: ૯૨
સત્વવાન્ સાત્વિક: સત્ય: સત્યધર્મપરાયણ:,
અભિપ્રાય: પ્રિયાર્હોઽર્હ: પ્રિયકૃત્ પ્રીતિવર્ધન:. ૯૩

વિહાયસગતિર્જ્યોતિ: સુરુચિર્હુતભુગ્વિભુ:,
રવિર્વિરોચન: સૂર્ય: સવિતા રવિલોચન:. ૯૪
અનંતો હુતભુગ્ભોક્તા સુખદો નૈકજોઽગ્રજ:,
અનિર્વિણ્ણ: સદામર્ષી લોકાધિષ્ઠાનમદ્ભુત:. ૯૫
સનાત્સનાતનતમ: કપિલ: કપિરવ્યય:, સ્વસ્તિદ:—
સ્વસ્તિકૃત્સ્વસ્તિ સ્વસ્તિભુક્ સ્વસ્તિદક્ષિણ: ૯૬
અરૌદ્ર: કુંડલી ચક્રી વિક્રમ્યૂર્જિતશાસન:,
શબ્દાતિગ: શબ્દસહ: શિશિર: શર્વરીકર:. ૯૭
અક્રૂર: પેશલો દક્ષો દક્ષિણ: ક્ષમિણાંવર:,
વિદ્વત્તમો વીતભય: પુણ્યશ્રવણકીર્તન:. ૯૮

ઉત્તારણો દુષ્કૃતિહા પુણ્યો દુઃસ્વપ્નનાશનઃ,
વીરહા રક્ષણઃ સંતો જીવનઃ પર્યવસ્થિતઃ. ૯૯
અનંતરૂપોऽનંતશ્રીર્જિતમન્યુર્ભયાપહઃ,
ચતુરસ્રો ગભીરાત્મા વિદિશો વ્યાદિશો દિશઃ. ૧૦૦
અનાદિર્ભૂર્ભુવો લક્ષ્મીઃ સુવીરો રુચિરાંગદઃ,
જનનો જનજન્માદિર્ભીમો ભીમપરાક્રમઃ. ૧૦૧
આધારનિલયો ધાતા પુષ્પહાસઃ પ્રજાગરઃ,
ઊર્ધ્વગઃ સત્પથાચારઃ પ્રાણદઃ પ્રણવઃ પણઃ. ૧૦૨
પ્રમાણં પ્રાણનિલયઃ પ્રાણભૃત્ પ્રાણજીવનઃ,
તત્ત્વં તત્ત્વવિદેકાત્મા જન્મમૃત્યુજરાતિગઃ. ૧૦૩

ભૂર્ભુવ: સ્વસ્તરુસ્તાર: સવિતા પ્રપિતામહ:,
યજ્ઞો યજ્ઞપતિર્યજ્વા યજ્ઞાંગો યજ્ઞવાહન:. ૧૦૪
યજ્ઞભૃદ્ યજ્ઞકૃદ્ યજ્ઞી યજ્ઞભુગ્યજ્ઞસાધન:,
યજ્ઞાંતકૃદ્ યજ્ઞગુહ્યમન્નમન્નાદ એવ ચ. ૧૦૫
આત્મયોનિ: સ્વયંજાતો વૈખાન: સામગાયન:,
દેવકીનંદન: સ્રષ્ટા ક્ષિતીશ: પાપનાશન:. ૧૦૬
શંખભૃન્નંદકી ચક્રી શાર્ઙ્ગધન્વા ગદાધર:,
રથાંગપાણિરક્ષોભ્ય: સર્વપ્રહરણાયુધ: ૧૦૭

સર્વપ્રહરણાયુધ ૐ નમ ઇતિ.

શ્રી વિષ્ણુસહસ્રના પાઠનું ફળ.

ઇતીદં કીર્તનીયસ્ય કેશવસ્ય મહાત્મનઃ,
નામ્નાં સહસ્રં દિવ્યાનામશેષેણ પ્રકીર્તિતમ્. ૧
ય ઇદં શૃણુયાન્નિત્યં યશ્ચાપિ પરિકીર્તયેત્,
નાશુભં પ્રાપ્નુયાત્ કિંચિત્ સોઽમુત્રેહ ચ માનવઃ. ૨
વેદાન્તગો બ્રાહ્મણઃ સ્યાત્ ક્ષત્રિયો વિજયી ભવેત્,
વૈશ્યો ધનસમૃદ્ધઃ સ્યાચ્છૂદ્રઃ સુખમવાપ્નુયાત્. ૩
ધર્માર્થી પ્રાપ્નુયાદ્ ધર્મમર્થાર્થી ચાર્થમાપ્નુયાત્,
કામાનવાપ્નુયાત્ કામી પ્રજાર્થી પ્રાપ્નુયાત્ પ્રજામ્. ૪

ભક્તિમાન્ યઃ સદોત્થાય શુચિસ્તદ્ગતમાનસઃ,
સહસ્રં વાસુદેવસ્ય નામ્નામેતત્ પ્રકીર્તયેત્. ૫
યશઃ પ્રાપ્નોતિ વિપુલં જ્ઞાતિપ્રાધાન્યમેવ ચ,
અચલાં શ્રિયમાપ્નોતિ શ્રેયઃ પ્રાપ્નોત્યનુત્તમમ્. ૬
ન ભયં ક્વચિદાપ્નોતિ વીર્યં તેજશ્ચ વિંદન્તિ,
ભવત્યરોગો દ્યુતિમાન્ બલરૂપગુણાન્વિતઃ. ૭
રોગાર્તો મુચ્યતે રોગાદ્ બદ્ધો મુચ્યેત બન્ધનાત્,
ભયાન્મુચ્યેત ભીતસ્તુ મુચ્યેતાપન્ન આપદઃ. ૮
દુર્ગાણ્યતિતરત્યાશુ પુરુષઃ પુરુષોત્તમમ્,
સ્તુવન નામસહ ણ નિત્યં ભક્તિસમન્વિતઃ. ૯

વાસુદેવાશ્રયો મર્ત્યો વાસુદેવપરાયણઃ,
સર્વપાપવિશુદ્ધાત્મા યાતિ બ્રહ્મ સનાતનમ્. ૧૦
ન વાસુદેવભક્તાનામશુભં વિદ્યતે ક્વચિત્,
જન્મમૃત્યુજરાવ્યાધિભયં નૈવોપજાયતે. ૧૧
ઇમં સ્તવમધીયાનઃ શ્રદ્ધાભક્તિસમન્વિતઃ,
યુજયેતાત્મા સુખ ક્ષાન્તિશ્રીધૃતિસ્મૃતિકીર્તિભિઃ ૧૨
ન ક્રોધો ન ચ માત્સર્યં ન લોભો નાશુભા મતિઃ,
ભવન્તિ કૃતપુણ્યાનાં ભક્તાનાં પુરુષોત્તમે. ૧૩
દ્યૌઃ સચન્દ્રાર્કનક્ષત્રા ખં દિશો ભૂર્મહોદધિઃ,
વાસુદેવસ્ય વીર્યેણ વિધૃતાનિ મહાત્મનઃ. ૧૪

સસુરાસુરગન્ધર્વં સયક્ષોરગરાક્ષસમ્,
જગદ્વશે વર્તતેદં કૃષ્ણસ્ય સચરાચરમ્. ૧૫
ઈન્દ્રિયાણિ મનો બુદ્ધિઃ સત્વં તેજો બલં ધૃતિઃ,
વાસુદેવાત્મકાન્યાહુઃ ક્ષેત્રં ક્ષેત્રજ્ઞ એવ ચ. ૧૬
સર્વાગમાનામાચારઃ પ્રથમં પરિકલ્પતે,
આચારપ્રભવો ધર્મો ધર્મસ્ય પ્રભુરચ્યુતઃ. ૧૭
ઋષયઃ પિતરો દેવા મહાભૂતાનિ ધાતવઃ,
જંગમાજંગમં ચેદં જગન્નારાયણોદ્ભવમ્. ૧૮
યોગો જ્ઞાનં તથા સાંખ્યં વિદ્યાઃ શિલ્પાદિ કર્મ ચ,
વેદાઃ શાસ્ત્રાણિ વિજ્ઞાનમેતત્સર્વં જનાર્દનાત્. ૧૯

એકો વિષ્ણુર્મહદ્ભૂતં પૃથગ્ ભૂતાન્યનેકશઃ,
ત્રીંલ્લોકાન્ વ્યાપ્ય ભૂતાત્મા ભુંક્તે વિશ્વભુગવ્યયઃ. ૨૦

ઈમં સ્તવં ભગવતો વિષ્ણોર્વ્યાસેન કીર્તિતમ્
પઠેદ્ય ઈચ્છેત્પુરુષઃ શ્રેયઃ પ્રાપ્તુ સુખાનિ ચ. ૨૧

વિશ્વેશ્વરમજં દેવં જગતઃ પ્રભવાપ્યયમ્,
ભજન્તિ યે પુષ્કરાક્ષં ન તે યાન્તિ પરાભવમ્. ૨૨

અર્જુન ઉવાચ.

પદ્મપત્રવિશાલાક્ષ પદ્મનાભ સુરોત્તમ,
ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન. ૨૩

શ્રીભગવાનુવાચ.

યો માં નામસહસ્રેણ સ્તોતુમિચ્છતિ પાંડવ,
સોऽહમેકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશય:. ૨૪

નમોऽસ્ત્વનંતાય સહસ્રમૂર્તયે સહસ્રપાદાક્ષિશિરોરુબાહવે
સહસ્રનામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે
સહસ્રકોટીયુગધારિણે નમ:. ૨૫

નમ: કમલનાભાય નમસ્તે જલશાયિને,
નમસ્તે કેશવાનંત વાસુદેવ નમોऽસ્તુ તે. ૨૬

વાસનાદ્વાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ્,
સર્વભૂતનિવાસોऽસિ વાસુદેવ નમોऽસ્તુ તે. ૨૭

નમો બ્રહ્મણ્યદેવાય ગોબ્રાહ્મણહિતાય ચ,
જગદ્ધિતાય કૃષ્ણાય ગોવિંદાય નમો નમઃ. ૨૮
આકાશાત્પતિતં તોયં યથા ગચ્છતિ સાગરમ્,
સર્વદેવનમસ્કારઃ કેશવં પ્રતિ ગચ્છતિ. ૨૯
એષ નિષ્કંટકઃ પંથા યત્ર સંપૂજ્યતે હરિઃ,
કુપથં તં વિજાનીયાદ્ ગોવિંદરહિતાગમમ્. ૩૦
સર્વવેદેષુ યત્પુણ્યં સર્વતીર્થેષુ યત્ફલમ્,
તત્ ફલં સમવાપ્નોતિ સ્તુત્વા દેવં જનાર્દનમ્. ૩૧
યો નરઃ પઠતે નિત્યં ત્રિકાલં કેશવાલયે,
દ્વિકાલમેકકાલં વા ક્રૂરં સર્વં વ્યપોહતિ. ૩૨

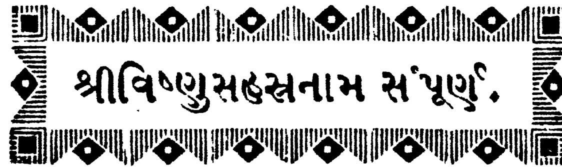
દહ્યંતે રિપવસ્તસ્ય સૌમ્યા: સર્વે સદા ગ્રહા:,
વિલીયંતે ચ પાપાનિ સ્તવે હ્યસ્મિન્ પ્રકીર્તિતે. ૩૩
યેન ધ્યાત: શ્રુતો યેન યેનાયં પઠ્યતે સ્તવ:,
દત્તાનિ સર્વદાનાનિ સુરા: સર્વે સમર્ચિતા:. ૩૪
ઈહ લોકે પરે વાપિ ન ભયં વિદ્યતે ક્વચિત્,
નામ્નાં સહસ્રં યોડધીતે દ્વાદશ્યાં મમ સન્નિધૌ. ૩૫
શનૈર્દહતિ પાપાનિ કલ્પકોટિશતાનિ ચ,
અશ્વત્થસન્નિધૌ પાર્થ તુલસીસન્નિધૌ તથા. ૩૬
પઠેન્નામસહસ્રં તુ ગવાં કોટિફલં લભેત્,
શિવાલયે પઠેન્નિત્યં તુલસીવનસંસ્થિત:. ૩૭

નરો મુક્તિમવાપ્નોતિ ચક્રપાણેર્વચો યથા,
બ્રહ્મહત્યાદિકં ઘોરં સર્વપાપં વિનશ્યતિ. ૩૮

ઇતિ શ્રીમન્મહાભારતે શતસાહસ્ર્યાં સંહિતાયાં વૈયાસિક્યામાનુશાસનિકે પર્વણિ દાનધર્મે ભીષ્મયુધિષ્ઠિરસંવાદે શ્રીવિષ્ણોર્દિવ્યસહસ્રનામસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્.

શ્રીકૃષ્ણાર્પણમસ્તુ.

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

અમદાવાદ—ધી "ડાયમંડ જ્યુબિલી" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું. સને ૧૯૩૬